

[१६०] पुण्यसुदिनाभ्यामह्नः ^१क्लीबतेष्यते ।

पुण्याहम् । ^२सुदिनाहम् ।

[१६१] पथः सङ्ख्याव्ययादेः ^३क्लीबतेष्यते ।

^४त्रिपथम् । चतुष्पथम् । ^५विपथम् । ^६सुपथम् ।

[१६२] क्रियाविशेषणानां च ^७क्लीबतेष्यते ।

मृदु ^८पचति । शोभनं पचति ।

तत्पुरुषोऽनञ्कर्मधारयः । (१९/८२२)

अधिकारोऽयमृत्तरसूत्रेषूपतिष्ठते । नञ्समासं ^९कर्मधारयं च वर्जयित्वाऽन्यस्तत्पुरुषो नपुंसकलिङ्गो भवति इत्येतदधिकृतं वेदितव्यम्, यदित ऊर्ध्वमनुक्रमिष्यामस्तत्र ^{१०} । वक्ष्यति — 'विभाषा सेनामुराच्छायाशालानिशानाम्' (२.४.२५/८२८) इति । ब्राह्मणसेनम्, ब्राह्मणसेना । तत्पुरुषः इति किम् ? दृढसेनो राजा । अनञ् इति किम् ? असेना । अकर्मधारयः इति किम् ? ^{११}परमसेना (म.भा. १.४७८) ॥

सञ्ज्ञायां कन्थोशीनरेषु (२०/८२३)

सञ्ज्ञायां विषये कन्थान्तस्तत्पुरुषो नपुंसकलिङ्गो भवति, सा चेत् कन्था उशीनरेषु ^{१२}भवति । सौशमिकन्थम् । ^{१३}आह्वरकन्थम् । सञ्ज्ञायाम् इति किम् ? ^{१४}वीरणकन्था । उशीनरेषु इति ^{१५}किम् ? ^{१६}दाक्षिकन्था । ^{१७}परवल्लिङ्गतापवाद इदं प्रकरणम् ॥

उपज्ञोपक्रमं तदाद्याचिख्यासायाम् । (२१/८२४)

उपज्ञायते इत्युपज्ञा । उपक्रम्यते इत्युपक्रमः । उपज्ञा च उपक्रमश्च उपज्ञोपक्रमम् । तदन्तस्तत्पुरुषो नपुंसकलिङ्गो भवति तदाद्याचिख्यासायाम्, तयोरुपज्ञोपक्रमयोरदेराचिख्यासायां गम्यमानायाम् । आख्यातुमिच्छा आचिख्यासा । यद्युपज्ञेयस्यो ^{१८}पक्रम्यस्य चार्थस्यादि ^{१९}राख्यातुमिष्यते तत एतद् भवति । पाणिन्युपज्ञमकालकं व्याकरणम् । पाणिनेरुपज्ञानेन प्रथमतः प्रणीतमकालकं व्याकरणम् । व्याकरणं ^{२०}दशहृष्करणम् । ^{२१}आद्योपक्रमं प्रासादः । नन्दोपक्रमाणि ^{२२}मानानि । ^{२३}दर्शनीयोपक्रमं ^{२४}सुकुमारम् । उपज्ञोपक्रमम् इति किम् ? वाल्मीकि-श्लोकाः । तदाद्याचिख्यासायाम् इति किम् ? देवदत्तोपज्ञो रथः । यज्ञदत्तोपक्रमो ^{२५}रथः ॥

1. क्लीबतेष्यते नास्ति ड. फ. ह. 2. नास्ति व. 3. क्लीबतेष्यते नास्ति व.क.फ, इति सिद्धं नपुंसकत्वम् इत्यधिकम् इ. 4. द्विपथम् क. 5. नास्ति ह. 6. नास्ति फ. 7. क्लीबतेष्यते नास्ति व.क.फ, इति सिद्धं नपुंसकत्वम् इत्यधिकम् इ. 8. प्रयाति इ. 9. कर्मधारयसमासं क. इ. 10. तत्र नास्ति इ. फ. ह. 11. परसेना इ, उत्तमसेना इत्यधिकम् क. ड. 12. भवति नास्ति इ. 13. आह्वरकन्थम् व. 14. नास्ति इ. फ. वीरकन्था व. 15. किमर्थम् इ. 16. दाक्षिकन्थः व. 17. परवल्लिङ्गतापवादप्रकरणम् व. इ, अपवादमिदम् ह. 18. उपक्रमस्य ह. 19. आलोकयिष्यते ह. 20. हृष्करणम् नास्ति ह. 21. आद्योपक्रमं व. 22. विमानानि व. ड, नन्दोपक्रमं मानं ह. 23. आपिशत्युपक्रमं गुरुलाघवम् क. ड. ह. 24. कुमारम् क, दर्शनीयकुमारम् नास्ति ड. फ. 25. अर्थः इ.